

1.

Kòe-nî
1919.02 407 koàn p.2-3
(Ô` Siāu-hong kì.)

Ke-lō` tiām-chēng, kan-ta tiàm-chêng ê chhêng-oe kap kok-kî ê chng-thān. Hut-jîan ū phih-phiák ê siaⁿ sì-bīn teh ìn, oán-jîan chhin-chhiūn chiàn-tīn ê ki-koan-chhèng. Ah! Che sī sím-mih sî-chūn--leh? Chiū-sī sin-nî ê chhe-it chá.

Koh chit-tiáp-á kú jit tûi tang chhut, jit-kng chiò-tiòh chhiū-hiòh, koh ū tām-pōh hong, chiū ná hián-chhut i-ê bí-lē. Kòe-nî ê kéng-tí ū án-ni, bòk-koài kiò chò kiong-hí.

Tng tī chit-ê sî ke-kak ū chit té chháu-chhù, piah-thô` lóng lak liáu, piah-pín chit-ki chit-ki thang sng, chhù-téng iā hāi, tûi lāi-bīn thang hun-piât thiⁿ-sek. Hut-jîan ū sian tûi pâng-lâi chhut, siaⁿ sè koh phoà-chhè, teh kiò kóng, Hí--a, góa chin iau, thang pû tām-pōh ám-moái hō`--góa. Gín-á ìn kóng, A-pa, góa pû hó--lah; chiū té tī oáñ--nih phâng kàu bīn-chhñg chêng. Tī bīn-chhñg tó chit ê pīn-lâng, thâu-mñg lâng-lâng, bīn ñg, bák thap, oán-jîan chhin-chhiūn im-sin ê lâng-pó, chhun-chhut ko-tâ ê chhiú lâi chiap oáñ, sió-khoá chiong seng-khu phêng tī jia-hong, chiū tit-tit lim hit oáñ moái, chiong bák-chiu khoàñ i-ê kiáñ kóng, Phih-phiák ê siaⁿ, he sī siáñ-hòe? Ìn kóng sī teh pàng-phàu, in-ūi chá-khí sī kòe-nî. Pīn-lâng thô`-khùi kóng, góa liân-lüi kiáñ chin chē--lah,

過年
1919 407 卷 p2-3
胡紹芳

街路tiām靜，kan-ta店前ê松椼 kap國旗ê 妆thān。忽然有phih-phiák ê聲四面teh應，宛然親像戰陣ê機關銃。Ah ! Che是siáñ-mih時chūn--leh?就是新年ê初一早。

Koh—tiáp 仔久日tùi東出，日光照著樹葉，koh有淡薄風，就ná顯出伊ê美麗。過年ê景緻有án-ni，莫怪叫做恭喜。

當tī chit个時街角有一塊草厝，壁塗lóng落了，壁pín一枝一枝thang算，厝頂也害，tûi內面thang分別天色。忽然有聲tùi房內出，聲細koh破脆，teh叫講，喜--a，我真iau，通pû淡薄ám糜hō`我。囡仔應講，阿爸，我pû好--lah；就té tī碗--nih捧到眠床前。Tī眠床倒一个病人，頭毛làng-làng，面黃、目塌，宛然親像im-sin ê人脯，伸出枯tâ ê手來接碗，小可將身軀phêng tī遮風，就直直lim hit碗糜，將目珠看伊ê困講，phih-phiák ê聲，he是siáñ貨？應講是teh放炮，因為早起是過年。病人吐氣講，我連累困真濟--lah，tùi你ê老母死了，生理失敗，koh身軀也hō`病攻擊

tùi lí-ê lāu-bó sí liáu, seng-lí sit-pāi, koh seng-khu iā hō` pīn kong-kek, tì-kàu poáh-lóh tī pīn-kiōng-khut, í-keng m̄-chai ū kòe-nî ê tāi-chì, siūn éng-kòe khui-tiàm ê sî kán-ná bīn-bāng; pún-jiān sī ka-tī chū-lip, kin-á-jit tiōh oá-khò pát-lâng.

Taⁿ tī che kan-lân ê jit-chí sím-mih lâng teh chō`-chān? Ìn kóng, Sī lán keh-piah ê oān-m̄, ū sî chiong bí, iā bat ēng chīn hō`--lán, tû-khì i chit-ê, iáu-bōe ū tē jī-ê kā góa iát-chhiú. Pīn-lâng kóng, Chin-chiàⁿ hó-sim, lán pē-kiáⁿ ê miā sit-chāi sī i teh pō-hō` tng chit-sî bí-niû chiah kùi, hó-giäh-lâng it-bī ài khah hó-giäh, sím-mih-lâng ê sim ū khng kan-khó` lâng ê bīn-iáⁿ? Só ū khng-ê Tō-chiu, Í-tùn nā-tiāⁿ, kù lí kan-khó` lâng án-choáⁿ, ū hīn tīn bô thiaⁿ, bák-chiu ké bô khoàⁿ, soan-giân kóng kap i bô kan-siáp--lah! Siūn hiah-ê pù-lâng kám bē hō` oān-m̄ thí-chhiò--mah?

Pīn-lâng sìⁿ Siau miâ Chèng, i-ê kiáⁿ chiū-sī Hí, 12 hòe; sui-jiān hòe chió, iáu gâu hòk-sāi pē, thang kóng sī **iú-hàu**.

Keh kúi-nā-jit ū chit-ê chhiⁿ-hūn-lâng i-koan chê-chéng, bák-chiu chū-sīn khoàⁿ chháu-chhù, ka-tī kóng, Chit keng kám m̄-sī góan hian teh tòa? Chiū tōa-siaⁿ kiò, án-hiaⁿ, lín sió-tī Gī--a tñg--lái-lah! Jip mñg thiaⁿ-tiōh siaⁿ sè-sè teh in, Lí-ê pok-chêng-hiaⁿ tī chia. Jip mñg hiaⁿ-tī kīn-bīn chí-ū thiaⁿ-tiōh thi-khàu ê siaⁿ, soah bô òe thang kóng lī-piát ê siau-sit. Chit tiáp-á-kú siaⁿ tiām. Gī--a chiū kóng i lī-piát hiaⁿ kòe-khì Tiong-kok chò seng-lí, ka-chài ū thàn chīn, taⁿ sūn kòe-nî ê ki-hōe tñg--lái. Bô phah-sng A-hiaⁿ lí tú-tiōh chiah pi-chhám, che lóng sī góa ko`-hū lí, ng-bāng A-hiaⁿ sià-iū.

，致到poáh落tī 貧窮窟，已經m̄知有過年ê代誌，想éng過開店ê時kán-ná眠夢；本然是家己自立，今仔日著倚靠別人。

Taⁿ tī che艱難ê日子sím-mih人teh助贊？應講，是lán隔壁ê媛m̄，有時將米，也bat用錢hō`-lán，除去伊一个，iáu-bōe有第二个kā我iát手。病人講，真正好心，lán pē因ê命實在是伊teh保護，當chit時米糧chiah貴，好額人一味ài較好額，sím-mih人ê心有园艱苦人ê面影？所有园ê Tō-chiu，Í-tùn nā-tiāⁿ，kù你艱苦人án-choáⁿ，有耳tīn無聽、目珠假無看，宣言講kap伊無干涉--lah！想hiah ê富人敢bē hō媛m̄恥笑--mah?

病人姓蕭名正，伊ê因就是喜，12歲，雖然歲少，iáu gâu服侍父，thang講是有孝。

隔幾若日有一個生分人衣冠齊整，目珠注神看草厝，家己講，這間敢m̄是阮兄teh tòa？就大聲叫，án兄，lín小弟義--a轉來--lah！入門聽著聲細細teh應，你ê薄情兄tī chia。入門兄弟見面只有聽著啼哭ê聲，soah無話thang講離別ê消息。一tiáp仔久聲tiām，義--a就講伊離別兄過去中國做生理，佳哉有趁錢，taⁿ順過年ê機會轉--來，無拍算阿兄你tú著chiah悲慘，che lóng是我辜負你，向望阿兄赦宥。

Kóng soah liâm-piⁿ chhiáⁿ i-seng lâi khoàⁿ, iā chiah ioh. A-chèng ê piⁿ kхиàm tiâu-ióng koh kāu ut-chut, só[.]í chiah hiah siau-sán. Taⁿ hiaⁿ-tī siong-hōe, i-ê hoaⁿ-hí kàu-giàh thang i-piⁿ, kúi-jit kú chiū hó-hó. Gí-á liâm-piⁿ chhiàⁿ lâng tēng-khí chiong kú oāⁿ sin, ñg-kim ê khùi-lát sit-chāi thang kiaⁿ, bô lōa-kú khí hó, chiū poaⁿ kòe-khì tòa. Lòk-sêng hit jit lâng-kheh móa-tîg. A-chèng khí-lái phâng poe chhiáⁿ tâi-ke lim, chhut-siaⁿ kóng chêng-jit ê kòe-nî m̄-sî góa-ê, kin-á-jit chiàⁿ sî góa chin-chiàⁿ ê kòe-nî. Sèng-keng kóng, Lín só[.] tú-tiöh ê chhì bô m̄-sî lâng ê siông-sū; Siōng-tè sî sìn-sit, bô beh hō[.] lín tú-tiöh chhì kòe-thâu tī lín só[.] tng; chiū-sî tî siū-khì ê sî beh sòa-khui throat-chhut ê lō[.] hō[.] lín tng ê khí. (Ko-lím-to chêng-su 10:13).

講煞liâm-piⁿ請醫生來看，也食藥。阿正ê病欠調養 koh厚鬱卒，所以才hiah 消瘦。Taⁿ兄弟相會，伊ê歡喜夠額通醫病，幾日久就好好。義仔liâm-piⁿ chhiàⁿ人重起將舊換新，黃金ê氣力實在thang驚，無lōa久起好，就搬過去tòa。落成hit日人客滿堂，阿正起來捧杯請逐家lim，出聲講前日ê過年m̄是我ê，今仔日正是我真正ê過年。聖經講，Lín所tú著ê試無m̄是人ê常事；上帝是信實，無beh hō[.] lín tú著試過頭tī lín所ê tng；就是tī受氣ê時beh續開脫出ê路，hō[.] lín tng ê 起。（哥林多前書10：13）。

台語	解說	台語	解說
chhêng-oe	chhêng = 松（榕樹）。chhêng-oe, 松檉 - 松樹（榕樹）枝。	oān-m̄	oān - 媛：美麗ê cha-bó [.] , oān-m̄ : 漂亮婦人。
chng-thā ⁿ	妝thā ⁿ = 化妝，裝扮，裝飾。	kù	kù - 據：隨意，隨便。據在你 - 隨便你。
piah-pín	壁pín - 壁內底一支一支ê竹bih（篾）。	tì ⁿ	tì ⁿ - 佯裝，假裝。tì ⁿ gōng - 裝傻。
pû	pû - 火烤加熱，例：pû蕃薯，pû塗豆	chù-sîn	chù-sîn - 注神：專注。
ám-moâi	moâi - 粥，ám-moâi - 稀飯	Bô phah-sng	bô phah-sng - 無拍算：沒想到，沒料到。
làng-làng	làng-làng - 稀疏		
phêng tī jia-hong	phêng - 靠--teh，倚靠。遮風 - 在此指擋風處。		

Chit-tih chit-tih ê chíú
Kòa-chhài-chí 1926/1 25-28
Tân Chheng-tiong

Chhiū-nâ ê Sîn kap Chhut-gōa-lâng

Tī chit-ê tang-thiⁿ chin koâⁿ ê jit, chhiū-nâ ê sîn teh sûn-sî sì-kòe; hut-jiân khoâⁿ-kiⁿ chit-ê chhut-gōa-lâng, ūi-tiôh koâⁿ kap iau, chha-put-to poâⁿ-siⁿ poâⁿ-sí ê khoán tó tī chhiū-kha. Sîn chiū siūⁿ khó-lîn, chiū chhōa i khì i-ê hiât beh chiong chiâh-mih hō` i chiâh. Teh saⁿ-kap kiâⁿ ê sî, hit-ê lâng ná kiâⁿ ná êng chhùi pûn i ê chéng-thâu-á. Sîn chiū mñg i kóng. "Lí án-ni sî teh chhòng sím-mih?" in-uī i iáu bô sím-mih chai lâng ê sè-kài ê sū-chêng. Chhut-gōa-lâng in kóng, "góa ê chéng-thâu-á chin tàng, só`-í teh pûn hō` i sio."

Kàu tōng-lâi ê sî, sîn chiū phâng chit oáⁿ chin sio ê thng beh hō` i lim; hit-ê lâng phâng kè chhiú, chiū chhut-lát tit-tit pûn. Sîn chiū hoah kóng, "Lí iáu teh pûn, chit-oáⁿ kám mñ-sí chin sio--mah?" Chhut-gōa-lâng in kóng, "Chiâⁿ-sio, chiâⁿ-sio, góa teh pûn sî in-uī siuⁿ sio, tiôh pûn hō` i léng chiah ē limtit." Sîn tiôh tōa kiaⁿ, koáⁿ i kóng, "Pîn-pîn chit-ê chhùi, ê pûn sio iā ê pûn léng ê lâng, góa bô beh chhap--i; kā góa chhut--khì!"

KÀ-SÍ : Tiôh kéng-kài nñg-têng chih ê lâng.

"Tiⁿ kap khó` ê choâⁿ boë-oë siâng chit ê chíú-goân lâu-chhut"

一滴一滴 ê 水
芥菜子 1926/1 頁25-28
陳清忠

樹林 ê 神 kap 出外人

Tī chit-ê 冬天真寒 ê 曰，樹林 ê 神 teh 巡視四界；忽然看見一个出外人，為著寒 kap iau，差不多半生半死 ê 款倒 tī 樹跤。神就想可憐，就 chhōa 伊去伊 ê beh 將食物 hō 伊食。Teh 相 kap 行 ê 時，hit-ê 人 ná 行 ná 用喙 pûn 伊 ê 指頭 á。神就問伊講，「你 án-ne 是 teh 創 sím-mih？」因為伊猶無 sím-mih 知人 ê 世界 ê 事情。出外人應講，「我 ê 指頭 á 真凍，所以 teh pûn hō` 伊燒。」

到洞內 ê 時，神就捧一碗真燒 ê 湯 beh hō` 伊 lim；hit-ê 人 捧過手，就出力直直 pûn。神就 hoah 講：「你猶 teh pûn，這碗敢 mñ 是真燒--mah？」出外人應講，「chiâⁿ 燒、chiâⁿ 燒，我 teh pûn 是因為 siuⁿ 燒，著 pûn hō` 伊冷 chiah 會 lim 得。」神著大驚，趕伊講：「平平一个喙，ê pûn 燒也 ê pûn 冷 ê 人，我 無 beh chhap--伊；kā 我出去！」

教示：著警戒兩層舌 ê 人。

「甜 kap 苦 ê 泉袂 會 siâng 一个 水源 流出」